

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Norges forskningsråd

Deres ref

Vår ref
200900876

Dato
24.12.2009

Statsbudsjettet 2010 – Tildeling til Norges forskningsråd

1. ORIENTERING OM BUDSJETTET FOR 2010

Fiskeri- og kystdepartementet legger med dette frem tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2010. I tildelingsbrevet legges premissene for hvilke hovedoppgaver Norges forskningsråd skal utføre i 2010, hvilke mål- og resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå. Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i Prop.1 S (2009-2010) fra Fiskeri- og kystdepartementet. Stortinget behandlet innstilling Innst. 12 S (2009–2010) i Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen 9.12.2009 og gjorde vedtak i samsvar med innstillingen vedrørende bevilgningen til Norges forskningsråd over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett.

For 2010 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Kapittel og post	Beløp i kroner
Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	
Post 50 Tilskudd Norges forskningsråd, kan overføres	319 100 000
Post 74 Tilskudd marin bioteknologi mv.	17 000 000
SUM	336 100 000

Tildelingen over post 50 er styrket nominelt med 10,7 mill. kroner i forhold til tildelingen i 2009. Fiskeri- og kystdepartementet legger til grunn av Forskningsrådet viderefører programmer og satsingsområder fra 2009, dog med den fullmakt som gis i punkt 1.1 under. Klimaforskning knyttet til hav skal styrkes med 6 mill. kroner og forskning på fornybar og miljøvennlig energi skal styrkes med 2 mill. kroner.

Vedlegg 1

Postadresse
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Kontoradresse
Grubbegata 1
Org. nr.: 972 417 815

Telefon *
22 24 90 90
Nett: fkd.dep.no

Telefaks
22 24 95 85

Saksbehandler
Tone Aasen , 22246395
postmottak@fkd.dep.no

Det skal settes av 90,042 mill. kroner til basisbevilgning innenfor primærnæringsarenaen. Samlet ramme for strategiske satsinger innenfor Havforskningsinstituttet og NIFES er 22,8 mill. kroner.

Av tilskuddet over post 74 skal inntil 4 mill. kroner benyttes til det internasjonale samarbeidet mellom Norge, Canada og Chile om sekvensering av laksens genom. 13 mill. kroner skal benyttes til å følge opp regjeringens nasjonale strategi for marin bioprospektering. Strategien legger opp til en styrking av forskning og innovasjon gjennom det eksisterende virkemiddelapparatet i Norges forskningsråd. Fiskeri- og kystdepartementet ber om at midlene ses i sammenheng med tilsvarende midler bl.a. fra Nærings- og handelsdepartementet, eksisterende bioprospekteringsaktiviteter i Forskningsrådet og relevante programmer som for eksempel FORNY. Det bør også utvikles kontakt med relevante virkemidler utenfor Forskningsrådet som for eksempel Mabit.

Departementet legger til grunn at midlene til marin bioprospektering disponeres av Forskningsrådets store program FUGE. FUGE skal bidra til oppbygging av nasjonal forskningskompetanse og infrastruktur, blant annet gjennomutvikling av nettverk for marine biobanker. Midlene kan også inkludere næringsrettet forskning, og skal da i særlig grad stimulere til næringsaktiviteter i nord. Det vises for øvrig til eget tildelingsbrev for 2009.

Fiskeridirektoratet vil, som i 2009, utbetale tilskuddet til Forskningsrådet med like store beløp fire ganger i året. Utbetalingene for hvert kvartal skal skje den første hverdag etter den 1. i den aktuelle måneden.

1.1 Fullmakt til midlertidig omdisponering

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Norges forskningsråd gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på posten, så lenge man sikrer måloppnåelse på sikt. Dette gjelder dog ikke for basisbevilgningen til primærnæringsarenaen. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programoppstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Ved behov for omdisponeringer på mer enn 10 pst. av tildelingen innenfor et virkemiddel skal departementet varsles.

1.2 Tekniske endringer og orienteringssaker

Fiskeri- og kystdepartementet arbeider med å ferdigstille en ny strategi for departementets ansvarsområder innen forskning og utvikling, og strategien vil bli oversendt Norges forskningsråd så snart den er klar. Vi kommer tilbake til videre oppfølging.

2. STYRINGSOPPLEGG FOR 2010

Forskningsrådets mål for 2010 er gitt i kapittel 3. Det er etablert en felles målstruktur for Forskningsrådet, og det vises til nærmere omtale i Prop. 1 S (2009-2010) for Kunnskapsdepartementet. Målstrukturen er felles for alle departementenes tildelinger til Forskningsrådet. De enkelte delmål blir konkretisert i tildelingsbrevene fra hvert enkelt departement.

Det vil bli overlapping mellom målene i målstrukturen under, særlig mellom delmålene 1.1 Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder og 1.5 Styrket forskning i tråd med sektorens og forvaltningens kunnskapsbehov. Fiskeri- og kystdepartementet vil i samarbeid med Norges forskningsråd i 2010 arbeide videre med å tilpasse målene for departementets tilskudd til Forskningsrådet til den vedtatte målstrukturen for Forskningsrådet.

Vi viser til utkastet til styringsparametre (vedlagt), og ber Forskningsrådet på bakgrunn av spesifikasjonen av målstrukturen over foreslå styringsparametre som anses som særlig relevante for departementets bevilgning. Dette vil danne utgangspunkt for en dialog med sikte på å fastlegge egnete parametre for bevilgningen i dette tildelingsbrevet. Vi ber om et slikt forslag innen 1. mars 2010.

Risikovurdering er en integrert del av departementenes mål- og resultatstyring overfor Forskningsrådet. I tillegg skal Forskningsrådet selv gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i styret.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- Hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I årsrapporten og styringsmøter med departementene skal Forskningsrådet redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

3. KONKRETISERING AV MÅLENE FOR FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTETS TILDELING FOR 2010

Overordnet mål for Forskningsrådet er: *"Forskningsrådet skal bidra til at Norge utvikler seg som kunnskapssamfunn. Norge skal være blant de fremste samfunn når det gjelder å utvikle, dele og ta i bruk ny kunnskap. Forskningen skal fremskaffe kunnskap som kan øke verdiskaping og velferd, svare på samfunnsutfordringene og utvide grensene for vår erkjennelse."*

I plattformen for regjeringssamarbeidet står det at regjeringen vil satse bevisst på forskning innen næringer der Norge har fortrinn og stort verdiskapingspotensial, som marin sektor. De sentrale målene og prioriteringene i 2010 på Fiskeri- og kystdepartementets område framgår av Prop. 1 S (2009-2010) for Fiskeri- og kystdepartementet.

Fiskeri- og kystdepartementet har som ambisjon at Norge skal ha en internasjonalt ledende posisjon innen marin forskning og innovasjon. Forskningen finansiert gjennom Norges forskningsråd skal bidra til å løse de sentrale utfordringene i fiskeri- og kystpolitikken. En hovedutfordring er å sikre langsiktig lønnsomhet og konkurranseevne i fiskeri- og havbruksnæringa, basert på en bærekraftig utnyttelse av de marine ressursene.

Viktige dokumenter som grunnlag for prioriteringene fremover er havressursloven, strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring og den nye forskningsstrategien for Fiskeri- og kystdepartementet når den foreligger.

Fiskeri- og kystdepartementets tilskudd til Norges forskningsråd skal bidra til:

3.1 Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet

Følgende delmål er særlig relevante for forskningen finansiert av Fiskeri- og kystdepartementet:

Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder

Følgende strategiske mål i forskningsmeldingen Klima for forskning er særlig relevante for Fiskeri- og kystdepartementet:

Globale utfordringer, med særlig vekt på miljø-, klima-, hav-, matsikkerhet- og energiforskning.

Norges forskningsråd skal bidra til kunnskap om hvordan klimaendringer påvirker verdiskapingspotensialet i fiskeri- og havbruksnæringen gjennom blant annet forsuring av havområder, innvirkning på havbruk og sjøsikkerhet og beredskap.

Næringsrelevant forskning på strategiske områder, herunder mat, marin, maritim, reiseliv, energi, miljø, bioteknologi, IKT og nye materialer/nanoteknologi.

Norges forskningsråd skal bidra til at den markeds- og industrirettede marine forskningen styrker lønnsomheten og konkurransevnen gjennom markedsorientert omstilling og industriell utvikling.

Budsjettmessige og faglige føringer:

Klima

Klimaendringer påvirker havet og produksjon av mat fra havet. Det er behov for mer kunnskap om havets rolle i klimautviklingen, kunnskap om endringene og effektene, medregnet forsurening av havet, og om konsekvenser for fiskeri, havbruk og andre næringer. Satsingen på klimaforskning knyttet til hav i Norges forskningsråd styrkes med 6 mill. kroner i 2010.

Som en del av regjeringens satsing på fornybar og miljøvennlig energi styrkes bevilgningen til Norges forskningsråd med 2 mill. kroner i 2010.

Næringsrelevant forskning

I regjeringens ferskfisk-strategi "Sats fersk!" er det lagt betydelig vekt på å bedre tilgjengeligheten av fersk fisk av høy kvalitet. Problemstillinger knyttet til produksjon og omsetning av fersk fisk og kvalitet bør derfor prioriteres.

Markedsforskningen skal prioriteres og samordnes på tvers av programmene.

Delmål 1.4: Mer forskning i næringslivet. Både i bredden og i spiss

Delmål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorens og forvaltningens kunnskapsbehov

Norges forskningsråd skal bidra til

- å utvikle kunnskap, teknologi og metoder som kan danne grunnlag for en bærekraftig høsting av de biologiske ressursene i havet og en lønnsom næringsvirksomhet med basis i disse ressursene.
- at den ressurs- og miljørettede forskningen gir et best mulig kunnskapsgrunnlag for bærekraftig forvaltning av norske marine ressurser og sjøområder
- å utvikle kunnskap om trygg og sunn sjømat
- å utvikle kunnskap om fiskehelse og fiskevelferd, medregnet lakselus og lakselusvaksine
- å bidra til verdiskaping gjennom kunnskap om handelspolitiske rammebetingelser og forbrukerkrav
- at havbruksforskningen styrker eksisterende næringsvirksomhet, åpner nye muligheter for næringsutvikling (medregnet nye arter i oppdrett) og sikrer en bærekraftig forvaltning
- at forskning og utvikling innenfor havner og infrastruktur for sjøtransport medvirker til et bedre beslutningsgrunnlag for tiltak i sektoren, og bidrar til å utvikle teknologi, organisering og rammebetingelser.

Budsjettmessige og faglige føringer:

I 2008 ble det satt i gang en fireårig satsing på fjordøkologi i Porsangerfjorden og Hardangerfjorden. Satsingens skal bidra til å styrke den helhetlige marinøkologiske forståelsen og møte utfordringene som ligger i forvaltningen av kystsonen. Satsingen skal ha en ramme på 4 mill. kroner i 2010.

Norge er ifølge internasjonale avtaler forpliktet til å utføre tellinger av vågehval i de aktuelle områdene. Norges forskningsråd har ansvaret for å finansiere telletoktet for vågehval i 2010. Det skal også gis støtte til patologiske undersøkelser av sjøpattedyr med sikte på å finne årsaker til store endringer i bestandene.

Forskningssamarbeidet med Grønland i henhold til avtale av 9. juni 1992 mellom Norge, Grønland og Danmark om framtidige fiskeriforbindelser skal for 2010 finansieres innenfor departementets tilskudd til Norges forskningsråd.

Det blir stadig viktigere å dokumentere at sjømaten er trygg og sunn, både i markedene ute og hjemme. Vi trenger mer kunnskap om hvilke faktorer som er viktige for å sikre dette, med særlig fokus på forskning på og dokumentasjon av næringsstoffer og fremmedstoffer i sjømat og fôr og forskning på samspillet mellom næringsstoffer og fremmedstoffer.

Norsk havbruksproduksjon skal forvaltes bærekraftig når det gjelder areal- og ressursbruk og miljøeffekter. Hensyn til miljøet skal være en grunnleggende premiss for videre utvikling og vekst, i alle trinn i produksjonskjeden. Viktige forskningsbehov i de nærmeste årene er identifisert i regjeringens strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring fra april 2009. Strategien legger vekt på følgende fem hovedområder hvor miljøutfordringene vurderes å være størst; genetisk påvirkning og rømming, forurensning og utslipp, sykdom og parasitter, arealbruk og fôrressurser. Det knyttes mål og tiltak til hvert av områdene, og strategien legger viktige føringer for forskningsprioriteringer framover. *Forskningen på lakselus må prioriteres særlig i 2010.*

Norges forskningsråd må ha en dialog med NORECOPA, den nasjonale plattformen for alternativ til bruk av dyr i forskning, når det gjelder kunnskap om fisk som forsøksdyr.

Delmål 1.6: Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid

Det internasjonale forskningssamarbeidet innenfor det marine og maritime området skal prioriteres, og det skal legges særlig vekt på å videreutvikle forskningssamarbeidet med Europa, USA, Canada, Japan og India.

Budsjettmessige og faglige føringer:

Forskningssamarbeidet med India om fiske- og dyrevaksiner som ble satt i gang i 2007 videreføres i 2010.

3.2 Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet

Følgende delmål er særlig relevante for forskningen finansiert av Fiskeri- og kystdepartementet:

Delmål 2.1 God sammenheng mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forskningssamarbeid.

Delmål 2.2: Merverdi gjennom effektiv utnyttelse av forskningsbevilgningene
Fiskeri- og kystdepartementets sektoransvar både for den grunnleggende, strategiske og den brukerstyrte forskningen innenfor departementets ansvarsområde skal bli godt ivaretatt.

Samhandling mellom programmer og virkemidler er viktig.

Det er nødvendig å etablere gode koblinger til områder som er sentrale for utviklingen av marin sektor, men som budsjettmessig ikke hører inn under departementet.

Delmål 2.3: Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet

Norges forskningsråd skal samarbeide med Innovasjon Norge for å sikre best mulig samordning av virkemidlene.

Norges forskningsråd skal arbeide for et godt samarbeid med Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond.

Forskningsrådet skal bidra til godt samarbeid mellom UH-sektoren og den marine instituttsektoren.

Budsjettmessige og faglige føringer:

Norges forskningsråd skal støtte opp om den instituttstrukturen og arbeidsdelingen mellom instituttene som er etablert på marin sektor, der det er lagt til grunn at næringsrettet marin forskning i all hovedsak skal ivaretas av Nofima og at Havforskningsinstituttet og NIFES' forskning og forskningsoppdrag på området som hovedprinsipp skal ha et forvaltningsrettet formål.

Ved vurdering av søknader om forskningsmidler må Norges forskningsråd ta hensyn til føringene om hvilke FoU-institusjoner som har fått roller som ansvarlig leverandør av kunnskapsbasert forvaltningsstøtte til matforvaltningen innenfor de ulike fagområdene.

Fiskeri- og kystdepartementet viderefører Marint verdiskapingsprogram i Innovasjon Norge med 65 mill. kroner i 2010. Et godt samarbeid mellom Forskningsrådet og IN er viktig for å få en sterkere forankring av kunnskapsutvikling og markedsbasert kunnskap i bedriftene.

Delmål 2.4: Ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene

Målet med Fiskeri- og kystdepartementets midler til basisbevilgninger til forskningsinstituttene er å bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging i instituttene, slik at de styrkes som gode leverandører av anvendt forskning til næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig.

Budsjettmessige og faglige føringer:

Fiskeri- og kystdepartementet setter av 90,042 mill. kroner til basisbevilgning innenfor primærnæringsarenaen for 2010.

2,5 pst. av grunnbevilgningsramme for primærnæringsinstituttene skal benyttes til resultatbasert omfordeling i 2010. Omfordelingsandelen vil bli vurdert på nytt i 2011.

Forskningsrådet må i samarbeid med finansierende departementer avklare nærmere føringer for bruken av kortsiktige tilbakeførte SIP-midler for institutter som avslutter SIP-forpliktelser tidligere enn resten av arenaen.

Fiskeri- og kystdepartementet legger til grunn at Norges forskningsråd fortsatt tildeler midler til strategiske satsinger i Havforskningsinstituttet og NIFES innenfor en samlet ramme på 22,8 mill. kroner.

3.3 Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet

Følgende delmål er særlig relevante for forskningen finansiert av Fiskeri- og kystdepartementet:

Delmål 3.1: God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UH-sektoren, helseforetakene og forvaltningen.

Budsjettmessige og faglige føringer:

Norges forskningsråd skal legge til rette for at Vitenskapskomiteen for mattrygghet kan dra nytte av den kunnskapen som genereres gjennom marine forskningsprosjekter.

Delmål 3.2: Styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne og -takt i næringsliv og offentlig sektor

Fiskeri- og kystdepartementets bevilgning skal bidra til økt nyskaping med utgangspunkt i marin forskning.

Budsjettmessige og faglige føringer:

Fiskeri- og kystdepartementet viderefører satsingen på kommersialisering av forskning gjennom FORNY-programmet i overgangsåret 2010. Norges forskningsråd må i rapporteringen av bruk av verifiseringsmidlene synliggjøre andelen marine prosjekter.

Delmål 3.3 Styrket kunnskapsgrunnlag i det forskningsstrategiske og rådgivende arbeidet.

3.4 Øvrige rammer for tildelingen fra Fiskeri- og kystdepartementet til Norges forskningsråd

Forskningsinnsats knyttet til utfordringen i nordområdene skal prioriteres.

Det vises til dialog mellom departementet og Forskningsrådet om behovet for å få utredet grunnlaget for en strategisk forskningsplattform, dvs. en havstrategi (Hav21), som en overbygning av nasjonale og internasjonale prioriteringer innen marin forskning. Departementet vil komme tilbake til innrettingen på dette arbeidet og Forskningsrådets rolle. Utgifter til en eventuell sekretariatsfunksjon må dekkes innenfor departementets tilskudd til Forskningsrådet.

Innenfor Fiskeri- og kystdepartementets bevilgning til Norges forskningsråd er det lagt inn finansiering av en stilling som stilles til disposisjon for departementet.

Regjeringens *"Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner"* kom i 2008. Planen har som mål at andelen kvinner blant nye entreprenører skal være minst 40 pst. innen 2013, og retter seg blant annet mot Forskningsrådet. Fiskeri- og kystdepartementet ber Forskningsrådet rapportere om eget arbeid for å nå handlingsplanens mål gjennom virkemidler og programmer.

Når det gjelder felles føringer til Forskningsrådet og øvrige krav til virksomheten vises det til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2010. Norges forskningsråd skal gi skriftlig innspill til miljøomtalen i Prop. 1 S for Fiskeri- og kystdepartementet. Departementet vil komme tilbake med en konkret bestilling.

4. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Departementet vil avholde følgende styringsmøter i 2010:

Onsdag 26. mai 2010 kl. 09.00-12.00

Tema for møtet vil bl.a. være årsrapport 2009, vedtatt budsjett 2010 og Forskningsrådets budsjettforslag for 2011.

Tirsdag 07. desember 2010 kl. 09.00-12.00

Tema for møtet vil bl.a. være utkast til tildelingsbrev og Forskningsrådets innspill til store satsinger for 2012.

Med hilsen

Raymond Jensen
avdelingsdirektør

Thomas Kjøbro
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen (elektronisk)
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Miljøverndepartementet
Nærings- og handelsdepartementet
Fiskeridirektoratet
Havforskningsinstituttet
Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning
Nofima Hovedkontor